

Dosarul nr. 2ra-1104/23
2-21175813-01-2ra-02082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

21 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vitalie Doroftei,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercială de Producție „Crall” S.R.L. împotriva lui Vitalie Doroftei, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Triodor” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 26 noiembrie 2021, Firma Comercială de Producție „Crall” S.R.L. (în continuare „Crall” S.R.L.), a depus cerere de chemare în judecată, completată la 19 ianuarie 2022 împotriva lui Vitalie Doroftei, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Triodor” (în continuare „Triodor” S.R.L.) cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, prin contractul nr. 30-01/2017 din 30 ianuarie 2017, s-a obligat să-i furnizeze „Triodor” S.R.L. mărfuri - preforme PET.

Conform punctului 3.2 al contractului nominalizat, cumpărătorul era obligat în decurs de 30 zile calendaristice din momentul furnizării mărfii să o achite. Însă, în pofida condițiilor de achitare a mărfii primite, „Triodor” S.R.L. nu le-a respectat, iar în legătură cu acest fapt, datoria la situația din 01 decembrie 2020 a constituit 110400 de lei.

Subsecvent, reclamanta a precizat că o parte din datoria menționată a fost achitată, și anume: la 31 decembrie 2020 - 15000 de lei; la 20 ianuarie 2021 - 10300 de lei; la 08 februarie 2021 - 15000 de lei și la 11 februarie 2021 - 35000 de lei, iar partea datoriei rămasă neachitată constituie suma de 35000 de lei.

În punctul 5.2 al contractului, părțile au prevăzut achitarea penalității pentru neachitarea la timp a mărfii în mărime de 0.1% pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, „Triodor” S.R.L. este obligată să-i achite suplimentar la datoria de bază, penalitatea în mărime de 13675,20 de lei (de la 17 decembrie 2020 până la 31 decembrie 2020

– 1545,60 de lei; de la 01 ianuarie 2021 până la 20 ianuarie 2021 - 1812,60 de lei; de la 21 ianuarie 2021 până la 08 februarie 2021 - 1531,80 de lei; de la 08 februarie 2021 până la 11 februarie 2021 – 140,20 de lei; de la 12 februarie 2021 până la 20 octombrie 2021- 8645 de lei). Iar, datoria totală a „Triodor” S.R.L. la momentul înaintării somației constituia suma de 48 675,20 de lei.

În continuare, „Crall” S.R.L. a menționat că la 03 decembrie 2020, a semnat cu Vitalie Doroftei contractul de fidejusiune nr. 1, conform căruia, ultimul și-a asumat obligația de achitare a datoriei „Triodor” S.R.L. dacă aceasta nu o va achita benevol până la 17 decembrie 2020.

În context, a subliniat că, „Triodor” S.R.L. nu și-a executat obligațiile asumate, motiv pentru care, la 21 octombrie 2021 a expediat în adresa pârâtului, somația privind achitarea benevolă a datoriei în decurs de 7 zile. Deși, termenul indicat în somație a expirat, pârâtul nu a îndeplinit obligațiunile sale din contractul de fidejusiune.

Astfel, din considerentele enunțate, „Crall” S.R.L. a înaintat prezenta acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul lui Vitalie Doroftei în beneficul său a datoriei „Triodor” S.R.L. în sumă de 35100 de lei, dobânda de întârziere în cuantum de 13675,20 de lei și a cheltuielilor de judecată, compuse din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 7000 de lei și 1460,25 de lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 23 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de „Crall” S.R.L. împotriva lui Vitalie Doroftei, intervenient accesoriu „Triodor” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată (f.d.75, 84-87).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță, reieșind din dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 9 alin. (1), art. 774 alin. (1), art. 775 alin. (1), art. 776, art. 858 alin. (1) și (2), art. 992 alin. (1) și (2), art. 996, art. 1628 alin. (2) ale Codului civil, art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, materialele cauzei și argumentele participanților la proces a stabilit că pretențiile reclamantei au fost înaintate împotriva unui pârât necorespunzător, motiv pentru care acțiunea este pasibilă de a fi respinsă ca neîntemeiată.

Or, contractul de fidejusiune din 03 decembrie 2020, a fost încheiat de fapt, între reclamantul „Crall” S.R.L. și intervenientul accesoriu „Triodor” S.R.L., administrator al căreia este Vitalie Doroftei, dar nu între „Crall” S.R.L. și pârâtul Vitalie Doroftei (persoană fizică).

Astfel, între părțile litigante lipsește un raport juridic ce ar da naștere la drepturi și obligații.

La 06 aprilie 2022, „Crall” S.R.L. a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii sale (f.d.77-79).

La 29 iulie 2022, „Crall” S.R.L. a depus apel motivat împotriva hotărârii din 23 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.96-98).

Prin decizia din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către „Crall” S.R.L..

S-a casat integral hotărârea din 23 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de „Crall” S.R.L. împotriva lui Vitalie Doroftei, intervenient accesoriu „Triodor” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Vitalie Doroftei în beneficiul „Crall” S.R.L. suma de 48675,20 de lei, formată din datoria de 35100 de lei și penalitatea de 13575,20 de lei.

S-a încasat de la Vitalie Doroftei în beneficiul „Crall” S.R.L. cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în instanța de fond în sumă de 1460 de lei, în instanța de apel în sumă de 1095 de lei și pentru asistență juridică în sumă de 7000 de lei (f.d.121-136).

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău coroborând dispozițiile art. 602 alin. (1) și (2), art. 624 alin. (1), art. 753 alin. (1), art. 1628 alin. (2), art. 1636 alin. (1), art. 1640 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), cu materialele cauzei, a conchis că instanța de fond greșit a respins pretenția „Crall” S.R.L. privind încasarea de la Vitalie Doroftei a sumei de 48675 de lei, formată din suma de 31500 de lei cu titlu de datorie și suma de 13575 de lei cu titlu de penalitate, în baza contractului de cumpărare – vânzare nr. 30-01/2017, încheiat între „Crall” S.R.L. și „Triodor” S.R.L., și în baza contractului de fidejusiune nr. 1 din 03 decembrie 2020, încheiat între „Crall” S.R.L. și Vitalie Doroftei.

Or, potrivit pct. 1 din contractul de fidejusiune nr. 1 din 03 decembrie 2020, Vitalie Doroftei a declarat că „îi este cunoscută datoria „Triodor” S.R.L. față de „Crall” S.R.L. în sumă de 110400 de lei pe factura nr. IM1900955 din 25 septembrie 2020 și acest fapt este confirmat de actul de verificare din 01 decembrie 2020”.

Iar, conform pct. 2 din același contract de fidejusiune, Vitalie Doroftei și-a asumat obligațiunea față de creditorul „Crall” S.R.L. să execute obligațiunile de achitare a mijloacelor bănești indicate în punctul 1 al prezentului contract în cazul dacă „Triodor” S.R.L. în termen de până la 17 decembrie 2020 nu va achita benevol mijloacele menționate.

Subsecvent, invocând dispozițiile pct. 5.2 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 30-01/2017 din 30 ianuarie 2017, instanța de apel a catalogat ca fiind întemeiată penalitatea solicitată de „Crall” S.R.L. în sumă de 13 575 de lei, calculată din suma datoriei.

De altfel, instanța ierarhic inferioară a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe, susținută de partea intimată, precum că contractul de fidejusiune nr. 1 din 03 decembrie 2020 a fost încheiat între reclamantul „Crall” S.R.L. și intervenientul accesoriu „Triodor” S.R.L. și nicidecum între „Crall” S.R.L. și pârâtul Vitalie Doroftei. Or, din conținutul contractului de fidejusiune rezultă că acesta, de fapt, a fost încheiat între Vitalie Doroftei, din nume propriu, în calitate de persoană fizică (fidejutor) și „Crall” S.R.L., în calitate de creditor, în vederea garantării executării obligațiilor „Triodor” S.R.L. Iar, faptul că pe contractul de fidejusiune este aplicată ștampila „Triodor” S.R.L., nicidecum nu demonstrează încheierea lui din numele persoanei juridice, atâta timp cât conținutul acestuia denotă o altă stare de fapt.

În continuare, prin prisma prevederilor art.82-84, art. 94 alin. (1), (3) din Codul

de procedură civilă, art. 3 alin. (1) lit. a) și j) a Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 și având în vedere admiterea cerințelor reclamantului „Crall” S.R.L. privind încasarea sumei de 48675,20 de lei, Curtea de Apel Chișinău a încasat de la Vitalie Doroftei în beneficiul „Crall” S.R.L. cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în instanța de fond, în sumă de 1460 de lei și în instanța de apel în sumă de 1095 de lei.

De asemenea, coroborând dispozițiile art. 90 lit. i), art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, art. 5 alin. (1) al Legii nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu materialele cauzei, analizând aportul avocatului Gheorghe Mihailov la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut – admiterea integrală a acțiunii, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, instanța de apel a încasat din contul lui Vitalie Doroftei în beneficiul „Crall” S.R.L. cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7 000 de lei, catalogându-le rezonabile ca mărime.

La 07 iulie 2023, Vitalie Doroftei a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acesteia și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că potrivit contractului de fidejusiune nr.1 din 03 decembrie 20220 și facturii fiscale seria nr.IM 19000 din 30 iunie 2020, la 11 februarie 2021, restanța datoriei în sumă de 110400 de lei, conform facturii fiscale seria nr.IM 1900955 din 25 septembrie 2020, a fost achitată, dovadă fiind IDNO ambelor persoanelor juridice, atât de pe amprenta ștampilelor, cât și semnăturile administratorilor ambelor părți, aplicate atât pe foaia de titlu, cât și pe partea verso a contractului de fidejusiune nr.1 din 03 decembrie 2020.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de fond, în conformitate art.59 alin (1) din Codul de procedura civilă, just a apreciat că parte în proces (reclamant ori pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

De altfel, recurentul a susținut că „Crall” S.R.L. la 30 iunie 2020, prin falsificare de acte, a prejudiciat întreprinderea „Tridor” S.R.L. cu suma 90100 de lei, deoarece n-a livrat, de facto, marfa (borcane de sticlă cu capacitatea 3 Litri) în valoare de 90100 de lei, așa cum a fost stipulat în factura fiscală seria nr.IM 1900903 din 30 iunie 2020, scoasă de la evidența contabilă a „Tridor” S.R.L., caz, care se examinează la Judecătoria Chișinău, sediu Centru, dosarul civil nr.2-22068613-12-2-17052022. Or, suma de 90100 de lei, din factura fiscală seria nr.IM1900903 din 30 iunie 2020 fictivă, a fost inclusă abuziv la calcularea penalităților de întârziere, deoarece livrarea borcanelor, nu face obiectul contractului nr.30-01/2017 din 30 ianuarie 2017, dintre „Crall” S.R.L. și „Tridor” S.R.L., întrucât, conform p .1.1 al contractului menționat, vânzătorul se obligă să vândă și să elibereze în proprietate cumpărătorului, iar cumpărătorul să primească la timp și să achite doar preforma PET pentru producerea ambalajelor PET, capace de polietilena pentru închiderea ambalajelor PET, mânere pentru transportarea ambalajelor PET, peliculă termocontractabilă (în continuare – mărfuri).

Așadar, tranzacțiile între părți, reflectate în actul de verificare dintre părți din data 27 decembrie 2021, efectuate atât, până la semnarea contractului de fidejusiune cu Vitalie Doroftei, cât și după, demonstrează că nu „Tridor” S.R.L.

datorează „Crall” S.R.L., dar invers: „Crall” S.R.L. a rămas datoare „Tridor” S.R.L. cu suma de 55000 de lei.

Astfel, recurentul a conchis că instanța de apel a ignorat și nu a apreciat critic aceste probe din punct de vedere multiaspectual și complet, cum prevede art.130 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 02 august 2023, în adresa „Crall” S.R.L. a fost expediată copia recursului depus de Vitalie Doroftei cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Vitalie Doroftei, intimata nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vitalie Doroftei în raport cu materialele cauzei și argumentele participanților la proces, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Odată ce recursul a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Astfel, în conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

În corespundere cu art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 110 din Codul de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicare înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 februarie 2023 și expediată, în corespundere cu dispozițiile art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, participanților la proces, inclusiv recurentului Vitalie Doroftei, prin e-mail, la 06 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.139).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în speță, prin prisma prevederilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 2 luni instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de declarare a recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării recurentului Vitalie Doroftei a actului judecătoresc de dispoziție, respectiv – 07 aprilie 2023 și a expirat la data de 05 iunie 2023.

Cu toate acestea, Vitalie Doroftei, a depus cererea de recurs împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 07 iulie 2023, adică după expirarea termenului stabilit de lege, mult prea târziu.

Subsidiar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că anexarea de către recurent la cererea de recurs a extrasului din poșta sa electronică, din care rezultă că Curtea de Apel Chișinău i-ar fi expediat copia deciziei motivate din 08 februarie 2023, la data de 10 mai 2023 și nu la 06 aprilie 2023, respectiv recursul la depus în termen, este irelevantă, în condițiile în care, actul judecătoresc contestat, care face obiectul prezentului recurs, i-a fost notificat, prin e-mail, inițial, la 06 aprilie 2023. Iar, notificarea, prin e-mail, din 10 mai 2023 are statut „redirecționat” și este în contradicție cu notificarea expediată la 06 aprilie 2023.

Or, conform art. 45 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere, dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional care nu este controlat de către semnatar sau creatorul sigiliului electronic ori de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic.

Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.

Iar, potrivit art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil, se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: în cazul unei notificări transmise prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar;

Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.

Astfel, Vitalie Doroftei, recepționând la 06 aprilie 2023 la adresa sa de e-mail vividoroftei@mail.ru, indicată în referințele și cererile sale depuse pe parcursul examinării prezentei cauzei în prima instanță și instanța de apel, copia deciziei motivate din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmă să țină cont de dispozițiile art. 434 din Codul de procedură civilă și să depună cererea de recurs în termenul legal de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, instituit de legiuitor, acțiuni însă omise că către acesta.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care

nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Deși recursul a fost depus cu încălcarea termenului legal instituit de legiuitor, Vitalie Doroftei, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului în temeiul și condițiile prevăzute la art. 116 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, în condițiile speței nu sunt aplicabile dispozițiile art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, or, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea sa de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

Instanța de recurs reliefează că, participanții în proces, având cunoștința de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile lor procedurale cu diligență.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Buna-credință prezumă, că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Contrar acestor prevederi legale, Vitalie Doroftei, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul prevăzut de lege.

De altfel, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 CEDO.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile

reclamanților la un proces echitabil.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vitalie Doroftei.

În conformitate cu art. 433 lit.b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vitalie Doroftei împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă